



לפרשת במדבר

למה ניתנה התורה במדבר

מדוע ניתנה התורה במדבר ולא כאשר הגיע עם ישראל לארץ הבחירה היא ארץ ישראל דאזירה מחכים ומעלת ישיבתה גדולה ואף מצוות התלויות בארץ נוהגות רק בה והיה מן הראוי ששם תינתן התורה?

תשובה מעניינת ניתן למצוא בפרשת השבוע המתארת הליכת ישראל במדבר. בה פותחים אנו השבת בחומש במדבר וספר זה כולו מצוות-השעה שנצטוו בהם עמ"י בעמדם במדבר ותיאור הניסים אשר נעשו להם וכלשון הרמב"ן בהקדמתו - "לספר כל מעשה ד' אשר עשה עמהם" עכ"ל. יש א"כ להתבונן מה מטרת ההליכה הממושכת המדבר כמאמר הנביא "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה"?

חז"ל במכילתא השיבו בדבריהם "לא ניתנה התורה אלא לאוכלי המן" דהיינו כדי לזכות לקבלת התורה ולקנותה בנכסי צאן וברזל, יש להכין "כלי קיבול" מבחינה רוחנית שלדור המדבר היה, כידוע דור המדבר זכה להיות חסר דאגה מכל ענין שהוא הן מבחינה כלכלית בפרנסה והן מבחינת רכוש ועניני הבית המציאות של אכילת המן היתה טובה מב' בחינות ראשית היה להם מזון בשפע מכל אשר חפצו (שהרי כל טעם שרצו לטעום במן טעמו) וכו' וגם עמוד הענן היה מכשיר את מקום הליכתן וכן הביגוד והנקיון היו ע"י נס ככתוב שמתך לא בלתה מעליך וגו' ומצד שני לא היה מקום לחשוב כלל על רכושניות או קנין קבע של דירה וכיוצ"ב וע"כ מתוך נתונים אלו היה ליבם פתוח כפיתחו של אולם ואחרי קליטה טובה של התורה והמצוות יכולו להכנס לארץ ישראל וליסד את בנין עם ישראל מבחינה רוחנית וגשמית כאחד ואם היו נכנסים מיד לארץ היו מתרכזים רק בזריעה קצירה ובנית ביתם החדש ולא היתה תשתית רוחנית יציבה עליה יעמיד עם ישראל כולו יסודותיו.

עוד יש לומר כי ההליכה במדבר היא גם מוסר השכל לדורות שניתן לקיים את התורה הקדושה בכל מקום ובכל מצב ובכך הכינו עם ישראל את עצמם לקיום התורה והמצוות לדורות "ואף בהיותם בנכר ובגלות בסבל מפני האויבים שמרו וקיומו את התורה מכל משמר.

בנוסף ל"אקלים" המיוחד במדבר הצחיח והשמש הוא מקום אידיאלי בו איש לרעהו יעזרו כהכנסת אורחים, ועזרה הדדית כי טבע המקום שאי אפשר להסתדר בו לבד וזקוק האדם לעזרת אחרים בהגשת מזון ומים וכו' דבר זה יכשיר את עם ישראל במצוות שבין אדם לחברו בשלב יותר מאוחר.

נמצא שהמדבר היה מקום שבו רכשו וקיבלו מעלות מיוחדות המאפיינות דוקא אותו, כך גם בראיה לעתיד קיום התורה ולימודה זקוק לאותם "כלים" ובארץ ישראל היה צריך לבא כבר עם ההרנה הראויה, נזכה בע"ה לקבל את התורה כאבותינו בזמנם ביום מתן תורה הבעל"ט. אמן

בברכת שבת שלום,

הרב אליהו אלחרר

רב העיר מודיעין

www.modiin.muni.il

עיריית מודיעין מכבים רעות – ת.ד. 1. מודיעין 7176404 - טל': 08-9726000

Municipality Of Modi'in Maccabim Re'ut – P.O.B 1, Modi'in 7176404, Israel - Tel. 972-8-9726000



פרשת במדבר ולחג השבועות

מדוע ניתנה התורה במדבר ולא כאשר הגיע עם ישראל לארץ הבחירה היא ארץ ישראל דאזירה מחכים ומעלת ישיבתה גדולה ואף מצוות התלויות בארץ נוהגות רק בה והיה מן הראוי ששם תינתן התורה?

תשובה מעניינת ניתן למצוא בפרשת השבוע המתארת הליכת ישראל במדבר. בה פותחים אנו השבת בחומש במדבר וספר זה כולו מצוות-השעה שנצטוו בהם עמ"י בעמדם במדבר ותיאור הניסים אשר נעשו להם וכלשון הרמב"ן בהקדמתו - "לספר כל מעשה ד' אשר עשה עמהם" עכ"ל. יש א"כ להתבונן מה מטרת ההליכה הממושכת המדבר כמאמר הנביא "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה"?

חז"ל במכילתא השיבו בדבריהם "לא ניתנה התורה אלא לאוכלי המן" דהיינו כדי לזכות לקבלת התורה ולקנותה בנכסי צאן וברזל, יש להכין "כלי קיבול" מבחינה רוחנית שלדור המדבר היה, כידוע דור המדבר זכה להיות חסר דאגה מכל ענין שהוא הן מבחינה כלכלית בפרנסה והן מבחינת רכוש ועניני הבית המציאות של אכילת המן היתה טובה מב' בחינות ראשית היה להם מזון בשפע מכל אשר חפצו (שהרי כל טעם שרצו לטעום במן טעמו) וכו' וגם עמוד הענן היה מכשיר את מקום הליכתן וכן הביגוד והנקיון היו ע"י נס ככתוב שמתך לא בלתה מעליך וגו' ומצד שני לא היה מקום לחשוב כלל על רכושניות או קנין קבע של דירה וכיוצ"ב וע"כ מתוך נתונים אלו היה ליבם פתוח כפיתחו של אולם ואחרי קליטה טובה של התורה והמצוות יכולו להכנס לארץ ישראל וליסד את בנין עם ישראל מבחינה רוחנית וגשמית כאחד ואם היו נכנסים מיד לארץ היו מתרכזים רק בזריעה קצירה ובניית ביתם החדש ולא היתה תשנית רוחנית יציבה עליה יעמיד עם ישראל כולו יסודותיו.

ואכן השבוע ביום שיש נחוג את חג השבועות הוא זמן מתן תורתנו ביום ששי בסיון שנת 2448 לבריאת העולם ה' נתגלה לאבותינו על הר סיני, והיום ההוא ראינו כי ידבר אלוקים את האדם וחי, ומאז דבוק עם הנצח בבוראו אולם קשר זה הוא רם ונשא קדוש ונורא איך נוכל להחדירו לתוכינו.

האם נברח מחיי הגוף מעולמינו החומרי כדי לזכות לקרבתו יתברך? התשובה היא לא ולא, נחיה את הקשר האלוקי בתוך הגוף ובתוך העולם הזה, נקדש את חיי החומר ונרומם את מעשינו עד שלא תהיה כל סתירה בין עניני העוה"ז ובין נוכחות האלוקים בתוכו, באשר כל מעשינו היום יומים מכוונים אל התכלית האלוקית.

ואנו מכנים את התורה והיהדות בשם "תורת חיים" "אלוקים חיים" וברכות אנו מציינים "אשר קדשנו במצוותיו" דהינו שקדושת החיים היא ע"י קיום מצוותיו.

וכאן ראוי שנעמוד קימעא על סוד הקשר של היהודי המאמין במציאות האלוקים לבין קיום מצוות האל.

דבר ברור ופשוט הוא כי אם האדם מאמין שהאלוקים ברא את העולם ואין התהוותו של העולם במקרה, לא יתכן שהאל יזרוק את האדם לתוך עולם בלי לתת לו שום רמז כיצד לחיות בעולמו, ואיך ישתמש בסגולותיו, יום חג השבועות זמן מתן תורתנו הוא השלמת הבריאה משום שבו נמסרו לנו פרטי המצוות כיצד לחיות ולישם את תוכן ותכלית הבריאה האלוקית.

וממילא לשאלה האנושית הנצחית שהציג סוקראטס היוני לעוברים ושבים בחוצות אתונה "כיצד יש לחיות? לציבור המאמין בבורא עולם שהוא אלוקים חיים ומדריך את בראיו במצותיו איך לחיות אין קושיא.

אבל נשאר לנו לבאר מהו המושג "קידשנו במצוותיו" שהוא נוסח הברכות על כל המצוות שמשמעותו הפשוטה היא שע"י קיום המצוות אנו מתקדשים ומקושרים לבורא ננסה להסביר כיצד בקיום המצוות אנו מתקשרים לבוראינו ע"י משל- נתאר לעצמינו אסטרונאוטים במסעם אל הירח נמצאים במרחק אדיר מכדור הארץ עוד מעט יתקבו נחיתה על הירח וכל הזמן הקשר האלקטרוני עם תחנת החלל שעל הקרקע שממקור השיגור והנה לפתע חל קלקול במכשיר הקשר ונפסק הקשר ביניהם לבין מפקדם על הקרקע, ברגעים אלו הם מרגישים בבדידות

www.modiin.muni.il

עיריית מודיעין מכבים רעות – ת.ד. 1. מודיעין 7176404 - טל': 08-9726000

Municipality Of Modi'in Maccabim Re'ut – P.O.B 1, Modi'in 7176404, Israel - Tel. 972-8-9726000



איומה ובחוסר ישע במצבם המסוכן ופחד גדול הם מנסים לעמוד כדי לתקן את מכשירי הקשר ובכך לחדש את התיקשורת ביניהם ובין תחנת החלל ביודעם כי גורלם תלוי בקשר זה.

והנה עולה בידם לתקן את המכשיר והקשר חודש ושוב הם שומעים את פקודותיו והוראותיו של מפקדם הם מתמלאים שמחה אין קץ ונושמים לרוחה שנצלו ממות בטוח שוב יודעים הם כיצד ולהיכן לכוון את החללית.

והאדם במסע חייו נמצא בדיוק באותו מצב של אסטרונאוטים במסעם אל הירח רק בכיוון ההפוך - מקור ושורש נשמתו חוצבה מגנזי מרומים תחת כסא הכבוד ובעת המצאו בארץ הוא רחוק מרחקים עצומים ממקור מחצבתו.

וכל רגע הוא עומד בשיקול כיצד ולאן לכוון את "חללית" חייו ובלי הדרכת "המפקד" - בוראו הוא נואש בנבכי החיים ולא פעם הוא מרגיש בבדידותו האיומה בהיותו מנותק ממקורו.

אך הנה הוא שומע את קול בוראו המדריכו במצוותיו ובכל יום ויום יוצאת אותה בת קול מהר סיני להשמיע את דבר ד' וקשר רוחני זה הוא ע"י המצוות המכוננות את האדם בכל מהלכי חייו ומקשרות אותו לבוראו.

בברכת שבת שלום ,

הרב אליהו אלחרר

רב העיר מודיעין ת"י

www.modiin.muni.il

עיריית מודיעין מכבים רעות – ת.ד. 1. מודיעין 7176404 - טל': 08-9726000

Municipality Of Modi'in Maccabim Re'ut – P.O.B 1, Modi'in 7176404, Israel - Tel. 972-8-9726000